

19. **ՏԱՐԻ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ**

1959

Նոյեմբեր - Դեկտեմբեր

Þ. hl 11 - 12

ՓՈԽԱՆ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆԻ

“ՇՆՈՐՀԱԿՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ”

Նոր Տարիի սեմին զիրար կ'ողջունենք մեր կարծիքով լաւագոյն նկատուած մաղթանքով: Ոմանց համար երջանկութիւնն է այդ լաւագոյնը և հետեւաբար կը ցանկան երջանիկ Նոր Տարի: Ուրիշներուն համար՝ ուրախութիւնը և բարութիւնն են այդ ցանկալի լաւագոյնը, ուստի կը մաղթեն զուարթ կամ բարի Նոր Տարի: Հայ Ժողովուրդին համար բարձրագոյն ցանկալի բարիքը նկատուած է զնորհը, և այդ իսկ պատճառով Ամանորի արշալոյսին մենք զիրար կ'ողջուենք «Հնորհաւոր Նոր Տարի» մաղթանքով. տարի մը որ օծուն և լեցուն ըլլայ զնորհով:

«Նորհուկ»։
Անդրադարձած ենք արդեօք որ շատ նշանակալից արտայայտութիւն մըն է սա որ մեր ժողովուրդը կերտեր է։ Խորքին մէջ ապացոյց է զայն զոր-
ծածողներու կողմէ քրիստոնէական կրօնի էութեան թափանցած ըլլալու։ միւս
կողմէ ճիշդ մըն է նոր Տարին ալ Մկրտութեան խորհուրդով կնքելու, ամբողջ
տարին ալ քրիստոնէացնելու։ Արդարեւ, շնորհը քրիստոնէական կրօնի աշխարհ
բերած զերագոյն բարիքն է. «Շնորհիւ և ճշմարտութիւն ի ձեռն Յիսուսի Քրիս-
տոսի եղեն»։ Այժմու զործածական քրիստոնէական թուականը յաճախ կը կո-
չենք «Շնորհաց թուական»։ Մեր հաւատքի մեծագոյն քարոզիչը և տարածիչը,
Հենք «Շնորհաց թուական»։ Մեր հաւատքի մեծագոյն քարոզիչը և տարածիչը,
Պօղոս Առաքեալ, իր Թուղթերը զրեթէ անխափան կը բանայ մաղթանքովը այս
զերագոյն բարիքին, որպէսզի ի՛նչէ այն ցօղի պէս իր սիրելիներու հոգիներուն
և սրտերուն մէջ, և արտայայտուի իրենց կեանքին մէջ. «Շնորհիւ ընդ ձեզ և
խաղաղութիւն . . . »։

խաղաղութիւն ...»¹
 Շնորհ ըստւածը, բոլոր ոգեղէն արժէքներու և իրականութեանց պէս,
 ինքնին անասանելի է. զգալի կը դառնայ, և հետևաբար կրնանք տեսնել, երբ
 թանձրանայ մարդոց խօսքերուն, զործերուն և կեանքերուն մէջ. «Տեսա՛մ
 զփառոս նորա ... լի շնորհօք և ճշմարտութեամբ»²։

Մեր նախնիք՝ որոնք կերտել և զործածել են «Հնորձաւոր նոր ծարիր» բանաձևը, տալանակը դարձած են նաև այդ մաղթանքով արտայայտուած գաղափարին, ու մենք այսօր կը տեսնենք անոր փայլը և ճառագայթումը անոնց

մեզի ձգած զործերուն և խօսքերուն մէջ: Նշմարելի է այդ մեր հին տաճարներու շնորհալի ներդաշնակութեան, խոնարհ բարձրացումին և ամփոփ ու ամուր կեցուածքին մէջ: Տեսանելի է այդ մեր ձեռագիրներու լաւագոյն նմոշներուն մէջ՝ զոյներու անուշութեան, զիծերու նրբութեան և դէմքերու հեղութեան մէջ: Մանիշակի անթաքչելի բոյրին պէս իր ներկայութիւնը կը ծաւալէ շնորհաց այդ ոգին մեր ձեռագրաց ֆիշատակարաններու յաճախ անպաճոյճ բառերուն և ինքնամեղադիր, խոնարհ և համակրելի արտայայտութեանց մէջ: Կա՛յ շնորհաց այդ օծումը մինչև իսկ աշխարհիկ ճանչցուած հին աշուղական և նման գրականութեան մէջ: Մեր երգերէն հարազատները իրենց մէջ կը թրթռացնեն սրտին դպչող շնորհաց լարը: — Ինչ որ մնացեր է մեր նախնիքներէն իրրեւ ժառանգութիւն, կարծես պահուեր է այդ շնորհով զմասուած ըլլալուն պատճառով:

Մեր շնորհաց ժառանգութեան վրայ նետուած այս շատ ընդհանուր ակնարկէն յետոյ երբ մեր աչքերը կը դարձնենք մեր ներկայ ապրող իրականութեան վրայ, յատկապէս Սփիւռքի մէջ, և կ'որոնենք շնորհաց բաբախումը մեր հաւաքական կեանքի խօսքերուն և զործերուն մէջ, հարցումը ինքնարեւար մարմին կ'առնէ մեր մտքին մէջ. ցամաքած է արդեօք այն աղբիւրը՝ որմէ ամէն Ամանորին և Խնունդին հայ ժողովուրդը կը լեցնէր իր ոսկէ սափորը, ըմպելու համար անկէ նախ ինքը, և ապա բաշխելու զայն ուրիշներուն ամբողջ տարուան ընթացքին: Ինչ հարկ՝ մատնանշումներ կատարելու, հաստատելու համար թէ ստուար մեծամասնութիւնը Սփիւռքի մեր զորշ իրականութեան արդէն իսկ բացէ ի բաց կամ լռելեայն ամուսնալուծում հռչակած է շնորհաց կեանքէն: Կը պակսի այս օծութիւնը մինչև իսկ այնպիսի շրջանակներու մէջ՝ որոնք կաթսան պիտի ըլլային այս միւռոնին . . . : Քրիստոնէական հասկացողութեամբ եկեղեցի մը եկեղեցի է ճնորհօք միայն: Անկէ պարպուելէն յետոյ ուրիշ ամէն բան կրնայ ըլլալ բացի Քրիստոսի եկեղեցիէն:

Նոր Տարին ալ իրրեւ շնորհ կը տրուի մեզի ժամանակի Տիրոջմէն. «Թող զգա և զայս ամ» որպէսզի շնորհաց պտուղներ բերենք: Մեծ Առաքեալը ոչ միայն առատաբար կը բաշխէ զայն իր սիրելիներուն, այլ խստիւ կը պատուիրէ. «Մի՛ ընդունայն զշնորհսն Աստուծոյ ունել»: Այլ՝ «պինդ կալցուք զշնորհսն»: Հետեւաբար ոչ մէկ ժամանակի մէջ թերևս այնքան ուժեղ է կարիքը Ամանորի այս սրտառու լմայթանքին, որքան մեր շնորհագուրդի օրերուն:

Շնորհաւոր Ամանոր ամենքիս:

